

fundet, som, de første Forsøg undtagne, ikke kom
mer i Brug og forglemmes, fordi der overalt sav-
nes Mænd, som fremme det Nyttige for Nyttens
Skyld o: bringe det i Brug. Man higer efter det
Nye og forglemmer derved hvad man allerede har.

Det er mig fra min Ungdom bekendt, at man
paa den ovennævnte Maade behandler Hveden med
Leen, for at afhugge de der ei sjældent forekommende
Rugstraa, Kornblomster og de vilde Balmuer.
Man kalder dette: at klare Hveden; jeg kan af
egen Erfaring anbefale denne Klaren.

Forsøg angaaende Kartoflers Givtighed. *)

(Af Dr. Gleitsmann.)

Endskjøndt det ikke er mig ubekendt, at der alle-
rede oftere er gjort Forsøg, for ved Erfaringen at
udfinde og fast begrunde visse oeconomiske Sand-
heder med Hensyn til Kartoffellægning, saa gav jeg
dog efter for min Ven, Professor Pohls Bøn, out
at gjentage et saadant Forsøg. Resultatet følger
fortelig her. Man vil herved være istand til, her-
med at sammenligne sine egne Forsøg. Lokalteter,
Beirlig og Jordbund gjøre visse Forandringer, og
det er disse, som den videnskabelig grundige Lands

*) Af Samme.

mand maa efterforske, for hvergang at kunne gjøre det meest træffende Valg efter sine Forhold.*)

Forsøget gik ud paa at erfare, hvorledes Afgrøden vilde blive, naar man bevirkede Forplantelsen, under iøvrigt lige Omstændigheder, enten ved 1) store Læggekartofler 2) smaae Læggekartofler, eller 3) ved Karroffelvine.

Lægningen foretoges d. 27 Apr. 1831; Optragningen d. 29 Sept. s. A. Saavel de store, som de smaae, Kartofler og Vinene bleve lagte $\frac{1}{2}$ Leipsiger Aalen**) fra hinanden i et Havebeed, som var rigt paa Humus, men indeholdt 60 til 70 pr. Ct. Sand.

De store (engelske) Kartofler, som i Gjennemsnit havde 10 Dine og veiede 4 Pd., gave netto 31 Pd. vadsede og tørrede Kartofler. De største af dem veiede 1 Pd.

De smaae (engelske) Kartofler, saa store som en lille Valnød og af 6 Lods Vægt, gave 8 Pd. 10 Lod; hvoraf de største veiede 10 Lod.

*) Dette indeholder en gylden Sandhed, og rettede man sig altid herefter, vilde megen Uregelse og meget Tab forhindres. Noie taget bestaaer Landmandens høiere Praxis egentlig deri, at være istand til, at anvende den Fremgangsmaade, som i det forekommende Tilfælde har den bedste Virkning, — og ikke i Banen, hvortil den idelige Gjentagelse fører, som saa mange troe; og derfor ansee de sig heretrigede til at forkaeste, hvad de ikke selv gjøre.

Prof. Pohls Anm.

**) 1000 Leipsiger Aalen = 901 Danske Aalen.

Ni Dine af de saakaldte Lærkekartofler, af $3\frac{1}{2}$ Lods Bægt, gave 7 Pd. Kartofler, af hvilke de største veiede 8 Lod.

Ni Dine af engelske Kartofler, ligeledes af $3\frac{1}{2}$ Lods Bægt, gave 28 Pd. hvoraf de største veiede 1 Pd., og der var flere store end smaae.

Dette Resultat er paafaldende og beviser, at Dine, smaae Kartofler og Stykker give det største Udbytte, og at det ikke er raadeligt at lægge store Kartofler, hvilket ogsaa allerede ofte er viist i Praxis.

Da vi ved Dinene havde at gjøre med den mindste Bægt, saa har jeg for at lette Oversigten reduceret Bægten af samtlige 4 Prover til halve Lod. Der kom altsaa paa

$\frac{1}{2}$ Lod af de store Kartofler	27 $\frac{1}{4}$	halve Lod	
$\frac{1}{2}$ — — — smaae	44 $\frac{1}{2}$	—	—
$\frac{1}{2}$ — — Dinene af Lærkekart.	64	—	—
$\frac{1}{2}$ — — — de engelske	256	—	—

Heraf sees at Dinene gave det største Udbytte, og at de engelske Kartoflers ere de aller giortigste.

Den 3 October 1831 undersøgte jeg nviagtigt, hvormegen Stivelse de her avlede engelske Kartofler indeholdt, og fandt den at være $16\frac{1}{2}$ pr. Ct.

Jeg var nu nysgjerrig efter at vide hvormegen Kartoffelmasse der blev tilbage, naar man havde udskaaet Dinene. Til den Ende bleve de udskaarne af 100 Pd. Kartofler; Dinene veiede 40 Pd., altsaa blev der 60 Pd. tilbage til Dvæget eller Brændeviet. I Gjennemsnit kan man regne 50 pr. Ct.